

Persbericht

PB11-010
15 februari 2011
9.30 uur

Verder herstel Nederlandse economie in vierde kwartaal 2010

- 2,4 procent groei in vierde kwartaal
- Kwartaal op kwartaal 0,6 procent groei
- Sterke groei export, bescheiden groei consumptie huishoudens
- Investerings voor het eerst in twee jaar weer hoger
- 25 duizend banen meer
- Economie groeit 1,7 procent in 2010

Volgens de eerste, voorlopige raming van het CBS is de Nederlandse economie in het vierde kwartaal van 2010 met 2,4 procent gegroeid ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Daarmee kwam de economische groei voor 2010 uit op 1,7 procent. In vergelijking met het derde kwartaal groeide de economie met 0,6 procent. Deze kwartaalgroei komt overeen met het gemiddelde van de vijf voorgaande kwartalen. Het aantal banen van werknemers was 25 duizend hoger dan een jaar eerder.

Aanhoudend krachtige groei uitvoer

In het vierde kwartaal van 2010 was het volume van de uitvoer van goederen en diensten 11,3 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2009. Dat is in lijn met de groei in de voorgaande kwartalen. De wederuitvoer groeide sneller dan de uitvoer van Nederlands product. De invoer van goederen en diensten steeg met 10,7 procent en nam dus een fractie minder toe dan de uitvoer.

Bescheiden toename consumptie huishoudens

Huishoudens hebben in het vierde kwartaal 1,5 procent meer besteed dan een jaar eerder. Dat is grotendeels te danken aan fors hogere aankopen van personenauto's en een gestegen aardgasverbruik vanwege de vroege winter. De bestedingen aan kleding en consumentenelektronica en de uitgaven in de horeca namen niet of zeer beperkt toe. Aan woninginrichting werd aanzienlijk minder besteed.

Het volume van de overheidsconsumptie was in het vierde kwartaal 1,2 procent hoger dan een jaar eerder. Vooral de reële uitgaven voor de zorg, maar ook die voor het onderwijs, namen toe.

Voor het eerst sinds twee jaar weer licht hogere investeringen

In het vierde kwartaal is 0,5 procent meer geïnvesteerd dan een jaar eerder. Deze geringe groei komt na acht kwartalen op rij van soms forse krimp. De

omslag komt voor rekening van hogere investeringen in vrachtauto's. Net als in de direct voorafgaande kwartalen werd aanzienlijk meer geïnvesteerd in machines en in computers. De investeringen in woningen, bedrijfsgebouwen en infrastructuur zijn nog steeds flink lager dan een jaar eerder.

Flinke groei industrie, handel en transport, krimp bouw houdt aan

Gedragen door de export was de industriële productie 6 procent hoger dan een jaar eerder. Vooral de metaalproductie nam sterk toe. In het kielzog van de toegenomen industriële productie groeiden handel en transport met respectievelijk 6 en 5 procent. Bij de zakelijke dienstverleners noteerde de uitzendbranche een stevige groei.

De krimp in de bouw hield aan, maar was ondanks de vroeg ingevallen winter minder dan in de voorgaande kwartalen. In het vierde kwartaal lag de productie 6 procent lager dan een jaar eerder.

Aanhoudende, maar bescheiden banengroei

In het vierde kwartaal van 2010 waren er 25 duizend banen van werknemers meer dan in hetzelfde kwartaal van 2009. Deze stijging met 0,3 procent is de eerste positieve jaaromslag na zes kwartalen van krimp. Kwartaal op kwartaal was de omslag naar banengroei al eerder zichtbaar. Na correctie voor seizoeninvloeden is het aantal banen in het vierde kwartaal 0,3 procent hoger dan in het derde kwartaal van 2010. Dit is het derde kwartaal op rij met meer banen voor werknemers. De groei zit vooral in de zorg en bij de uitzendbanen.

Economie groeit 1,7 procent in 2010

Met de cijfers over het vierde kwartaal is de groei van de economie over heel 2010 uitgekomen op 1,7 procent. Hiermee is een deel van de historisch grote krimp van 3,9 procent in 2009 goedgehaakt.

Minieme bijstelling voorgaande kwartalen

De economische groei van de eerste drie kwartalen van 2010 is opnieuw tegen het licht gehouden. Dit heeft voor het eerste en derde kwartaal geleid tot een bijstelling van de economische groei ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder, met 0,1 procent neerwaarts. De groei in het tweede kwartaal is met 2,2 procent ongewijzigd. Door het positieve vierde kwartaal is onder meer de kwartaal-op-kwartaalgroei voor het derde kwartaal omhoog getrokken van -0,1 naar 0,1 procent.

Technische toelichting

Achtergrondinformatie over de ramingen

Er worden meerdere ramingen samengesteld en gepubliceerd van de economische groei in een kwartaal. De eerste raming of *flash-raming* wordt uiterlijk 45 dagen na afloop van een kwartaal gepubliceerd. De cijfers van de eerste raming kunnen wijzigen op grond van nieuwe statistische broninformatie die nadien beschikbaar komt. In de tweede raming die uiterlijk 90 dagen na afloop van een kwartaal wordt gepubliceerd, is deze nieuwe en meer uitgebreide statistische informatie verwerkt. Op dat moment komen bovendien meer detailgegevens beschikbaar. Bij de afsluiting van het vierde

kwartaal komt tevens de eerste raming van het jaar gereed en worden de eerste drie kwartalen opnieuw vastgesteld.

Ook nadien kunnen de cijfers nog worden aangepast. De kwartaalgegevens worden namelijk eenmaal per jaar in juli geijkt aan de jaarcijfers van de Nationale rekeningen die volgens een vaste cyclus van drie opeenvolgende ramingen (voorlopige raming, nader voorlopige raming en definitieve raming) worden herzien. Ook hier is sprake van steeds betere en meer gedetailleerde statistische informatie op basis waarvan de ramingen kunnen worden verrijkt.

Teneinde de bijstellingen in de opeenvolgende ramingen van de economische groei zo gering mogelijk te houden werkt het CBS voortdurend aan een verbetering van de kwaliteit van de bronstatistieken die ten grondslag liggen aan de genoemde ramingen en aan de gehanteerde methodieken bij de Nationale rekeningen. In 2008 zijn extra inspanningen gedaan om de structurele component in de toekomstige bijstellingen te verkleinen. Deze staan beschreven in het artikel 'Bijstellingen in de ramingen van de economische groei'. Dit artikel en de algemene overzichten en achtergronden van de bijstellingen zijn te vinden op de website van het CBS onder de themapagina macro-economie/methoden/onderzoeksbeschrijvingen/bijstellingen.

Werkgelegenheid

In het persbericht over de eerste raming van de economische groei in een kwartaal wordt conform Europese afspraken tevens een eerste raming van de werkgelegenheid in dat kwartaal gepubliceerd. Deze raming heeft uitsluitend betrekking op werknemers. Zelfstandigen blijven buiten beschouwing. De raming luidt zowel in banen als in arbeidsjaren (=voltijdbanen). De tweede raming van de werkgelegenheid met daarbij een verdeling van de werkgelegenheid naar bedrijfstakken wordt gepubliceerd in een afzonderlijk persbericht tegelijkertijd met de verschijning van de tweede raming van de economische groei op kwartaalbasis.

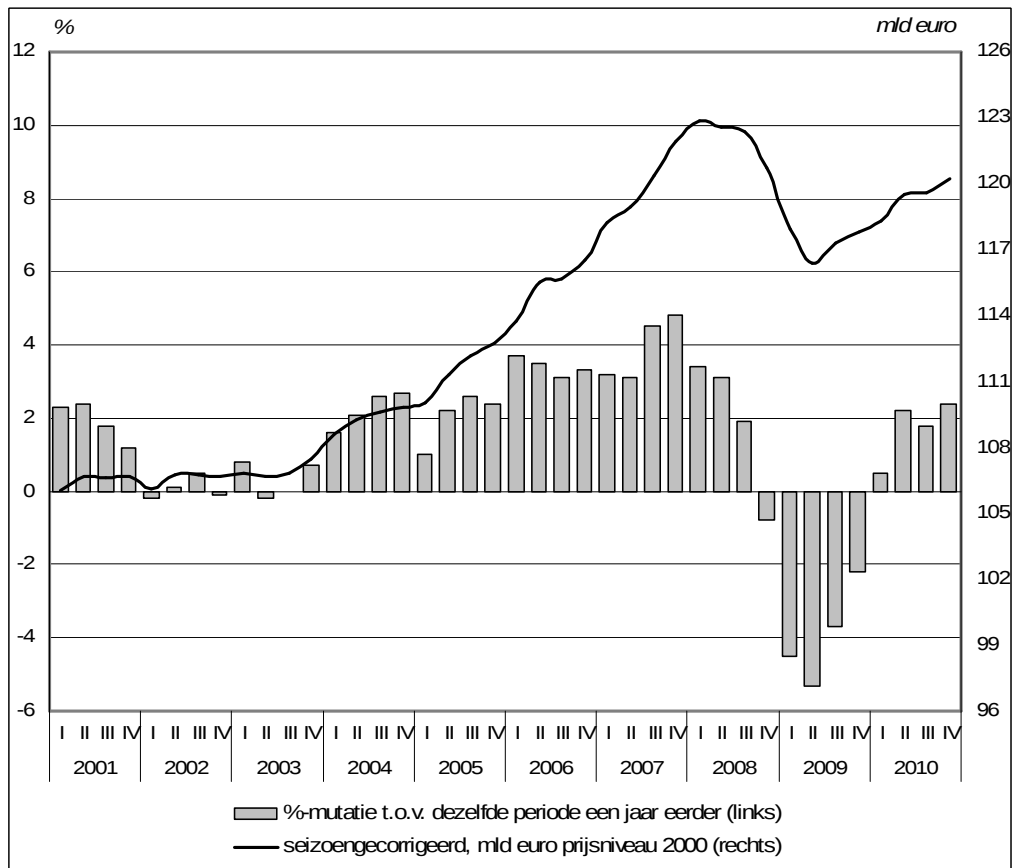
Seizoengecorrigeerde gegevens

Normale praktijk is dat mutaties worden berekend ten opzichte van het vergelijkbare kwartaal van het voorafgaande jaar. Om een zo goed mogelijk beeld te geven van de conjuncturele stand van zaken wordt de groei voor enkele variabelen zoals het bbp en het aantal banen ook ten opzichte van het voorgaande kwartaal berekend. Hierbij wordt gecorrigeerd voor seizoen- en werkdageffecten. Bij het uitkomen van nieuwe kwartaalcijfers wordt deze seizoencorrectie steeds opnieuw doorgerekend. Dit leidt doorgaans tot geringe bijstellingen van eerder geraamde cijfers, incidenteel tot meer substantiële bijstellingen.

Aanvullende informatie

Aanvullende informatie over de ontwikkelingen binnen de Nederlandse economie in het vierde kwartaal van 2010 is te vinden op de website van het CBS en is bereikbaar via links bij het persbericht. De tweede raming van de economische groei voor het vierde kwartaal van 2010 verschijnt op donderdag 24 maart 2011.

Bruto binnenlands product: volume

Bron: CBS

Tabel 1: Bruto binnenlands product (marktprijzen)

	Waarde	Volumeverandering t.o.v.	
		zelfde periode vorig jaar	voorgaande periode ^{1)#}
	<i>mld</i>	<i>%</i>	
2007	571,8	3,9	.
2008	596,2	1,9	.
2009	572,0	-3,9	.
2010	590,3	1,7	.
2007-I	139,7	3,2	1,5
II	143,9	3,1	0,6
III	138,1	4,5	1,2
IV	150,1	4,8	1,3
2008-I	147,5	3,4	0,8
II	151,0	3,1	-0,2
III	144,2	1,9	-0,2
IV	153,5	-0,8	-1,3
2009-I	142,9	-4,5	-2,3
II	143,4	-5,3	-1,3
III	137,4	-3,7	0,8
IV	148,2	-2,2	0,4
2010-I[#]	143,8	0,5	0,4
II [#]	149,1	2,2	1,0
III [#]	142,9	1,8	0,1
IV	154,6	2,4	0,6

1) Gecorrigeerd voor seizoeninvloeden en werkdageffecten.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 2: Goederen- en dienstentotalen

	2009	2010	2010			
			I [#]	II [#]	III [#]	IV
volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder						
Consumptieve bestedingen	-0,2	0,8	0,2	0,7	1,0	1,4
w.v. door huishoudens	-2,5	0,4	-0,7	0,2	0,6	1,5
door overheid	3,7	1,5	1,8	1,6	1,6	1,2
Investeringen in vaste activa	-12,7	-4,9	-11,7	-4,1	-3,5	0,5
Veranderingen voorraden 1)	-0,7	0,5	1,0	0,4	-0,2	0,6
Nationale bestedingen	-4,0	0,8	-1,6	2,7	0,9	1,2
Uitvoer goederen en diensten	-7,9	10,9	9,3	12,1	11,0	11,3
Invoer goederen en diensten	-8,5	10,6	7,1	13,9	10,8	10,7
Bruto binnenlands product	-3,9	1,7	0,5	2,2	1,8	2,4

1) Waarde van verandering voorraden uitgedrukt als percentage van het bbp.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 3: Toegevoegde waarde van producenten (bruto, basisprijzen)

	2009	2010	2010			
			I [#]	II [#]	III [#]	IV
<i>volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder</i>						
Goederenproducenten	-6,2	3,0	1,4	5,1	2,5	3,1
Landbouw en visserij	2,7	1,4	6,2	3,8	-0,6	-2,1
Industrie en energie:	-7,5	7,7	7,5	11,3	6,4	6,1
w.o. Industrie	-8,8	7,2	5,9	9,4	7,4	5,9
Delfstoffenwinning	-7,1	11,5	13,5	28,0	3,1	5,4
Bouwnijverheid	-4,2	-10,5	-16,7	-9,9	-8,3	-6,0
Commerciële dienstverlening	-4,5	1,5	0,1	1,5	1,8	2,7
Handel, horeca en transport	-6,5	4,2	2,0	4,8	5,0	5,1
Financiële en zakelijke dienstverlening	-3,1	-0,4	-1,3	-0,8	-0,6	0,9
Overheid en zorg	2,1	2,1	2,2	2,1	2,2	2,0

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 4: Banen van werknemers

	Aantal banen	Verandering ten opzichte van	
		zelfde periode vorig jaar	voorgaande periode ^{1) #}
	x 1000	mutaties in %	
2007	7 837	2,8	.
2008	7 969	1,7	.
2009	7 887	-1,0	.
2010	7 838	-0,6	.
2007-I	7 682	2,5	0,6
II	7 839	3,0	0,8
III	7 918	3,0	0,7
IV	7 903	2,5	0,3
2008-I	7 858	2,3	0,5
II	7 990	1,9	0,4
III	8 024	1,3	0,2
IV	8 005	1,3	0,1
2009-I	7 878	0,3	-0,4
II	7 925	-0,8	-0,7
III	7 882	-1,8	-0,6
IV	7 861	-1,8	-0,1
2010-I[#]	7 732	-1,9	-0,4
II [#]	7 862	-0,8	0,3
III [#]	7 869	-0,2	0,1
IV	7 886	0,3	0,3

1) Gecorrigeerd voor seizoeninvloeden.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 5: Arbeidsjaren van werknemers

	Aantal arbeidsjaren	Verandering ten opzichte van zelfde periode vorig jaar
	<i>x 1000</i>	<i>mutaties in %</i>
2007	5 905	2,3
2008	5 992	1,5
2009	5 930	-1,0
2010	5 878	-0,9
2007-I	5 796	1,9
II	5 917	2,6
III	5 957	2,6
IV	5 948	2,1
2008-I	5 899	1,8
II	6 015	1,7
III	6 034	1,3
IV	6 018	1,2
2009-I	5 918	0,3
II	5 968	-0,8
III	5 927	-1,8
IV	5 907	-1,8
2010-I[#]	5 798	-2,0
II[#]	5 906	-1,0
III[#]	5 899	-0,5
IV	5 909	0,0

[#]) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS